

Sá»- dá»¥ng lao Á'á»™ng trong cÃ¡c khu cÃ¡ng nghiá»±p:- Cá°£nh giÃ¡c vá»i nhu cá°£u ã€œã°£oã€•

14/05/2010

Do á°£nh hÆ°á»¥ng suy thoái kinh tá°£, Á'ã có hàng vá°¡n lao Á'á»™ng trong các khu công nghiá»±p (KCN) phá°£i nghiã»% viã»±c. Khi kinh tá°£ phá»¥c há»i trá»¥ lá°¡, các sã°£n phá°£m xuấ°¥t khá°£u có chiã°•u hÆ°á»¥ng tá°£ng nhanh, há°£u nhÆ° doanh nghiã»±p (DN) nào cã°£ng có nhu cá°£u tuyã»fn thêm lao Á'á»™ng. Nhìn bá»• ngoài, nguã»n cung lao Á'á»™ng có vá»• Ä'ang trá»¥ nên thiã°£u trá°£m trá»•ng…(?)

Vã»•«a thã»«a, vá»•«a thiã°£u… Trong 3 nã°£m gã°£n Ä'ây, các KCN giá°£m công suấ°¥t hoá°¡t Ä'á»™ng SXKD do suy thoái kinh tá°£ thã°£ giá»i. NhÆ°ng chã»% 2 tháng Ä'á°£u nã°£m 2010, thành phá»• Ä'ã thu hút Ä'Æ°á»£c 3 dá»± án má»i, vá»i tá»•ng sã»' vá»n Ä'á°£u tÆ° trên 32 triã»± USD, tá°£ng gã°£n 5 lá°£n so vá»i cùng kã»• nhã»ng nã°£m trÆ°á»»c. Ä'ó là tín hiã»± vui khi kinh tá°£ Ä'ã phá»¥c há»i trá»¥ lá°¡.Æ° á°£nh có tính chá°¥t minh há»•a Cùng vá»i thu hút Ä'á°£u tÆ°, nhu cá°£u vá»• nguã»n lao Á'á»™ng càng trá»¥ nên cá°£n hÆ°¡n bao giá»• há°£t. Tuy nhiên, lá°¡ xuấ°¥t hiã»±n dá°¥u hiã»±n nÆ°¡i thã»«a, nÆ°¡i thiã°£u lao Á'á»™ng trá°£m trá»•ng(?) . giá»m Ä'á»c Trung tâm giá»i thiã»± viã»±c làm, tÆ° vá°¥n dá»±ch vá»¥ Ä'á°£u tÆ° Khu kinh tá°£ Há°£i Phòng Nguyã»...n Quang Má°¡nh cho biã°£t: Nã°£m 2000, Trung tâm Ä'ã tÆ° vá°¥n cho trên 4.000 lã°£t ngÆ°á»i lao Á'á»™ng trá»±c tiã°£p cho các KCN là 1.150 ngÆ°á»i trong Ä'ó có 660 ngÆ°á»i là lao Á'á»™ng phá»• thông, 215 là công nhân kã»¹ thuã°-t, 275 lao Á'á»™ng có trình Ä'á»™ cao Ä'ã há»•c. Ä'ã°c biã°£t, ngay tá»« Ä'á°£u nã°£m, má»™t sã»' DN Ä'ã trá»±c tiã°£p Ä'á°£t vá°¥n Ä'á»• vá»i Trung tâm Ä'á»f tuyã»fn lao Á'á»™ng, nhã°¥t là nhã»ng lao Á'á»™ng có tay nghiã»• và mang tính Ä'ã°c thù. Nã°£u nhÆ° trÆ°á»»c Ä'ây, Trung thÆ°á»•ng tá»± Ä'ã tuyã»fn lao Á'á»™ng theo yêu cá°£u cá»£a DN, nhÆ°ng tá»« khi có quy Ä'ã«nh DN Ä'Æ°á»£c Ä'á»™c lã°£t tuyã»fn, sã»- dá»¥ng lao Á'á»™ng nên má»i quan há»± giá» DN và các trung tâm giá»i thiã»± viã»±c làm lá»•ng lã°£o Ä'ã. Dù vá°-y, qua khá°£o sát các KCN, nghiã»±ch lý thã»«a- thiã°£u lao Á'á»™ng vá°«n xã°£y ra. Ông Má°¡nh nêu ví dá»¥: Nã°£m 2009, KCN NOMURA (KCN lá»•n nhã°¥t thành phá»•) sã»- dá»¥ng 21.280 lao Á'á»™ng(18.078 lao Á'á»™ng ná»•), tá°£ng so vá»i nã°£m 2008 là 8.598 lao Á'á»™ng. Cùng vá»i Ä'ó, KCN này cã°£ng trong má»™t nã°£m có Ä'ã lao Á'á»™ng nghiã»% viã»±c vá»i nhã»•u lý do: buã»™c thôi viã»±c, kã»• luã°-t và tá»± bá»• viã»±c. Các KCN khác nhÆ° Ä'ãnh Vã°£, Ä'ã« SÆ°¡n, Trã»ng Duã»±, Nam Ä'ãnh Vã°£, Nam Cá°£u Kiã»•n, An DÆ°Æ°¡ng…Ä'á»•u xã°£y ra tình trá»±ng tá»± tuy ít hÆ°¡n. Trong khi Ä'ó, dù nghiã»•u DN lao Á'á»™ng thiã°£u viã»±c làm nhÆ°ng vá°«n có nhu cá°£u tuyã»fn lao Á'á»™ng do khuyã°£t thiã°£u vào nhã»ng thã»•i Ä'ã°£m cá°£n lao Á'á»™ng cho thã»•i vá»¥. Riêng KCN NOMURA má»—i nã°£m Ä'á»•u dá»± kiã°£n tuyã»fn thêm tá»« 3.000 Ä'á°£n 3.500 lao Á'á»™ng; KCN Ä'ãnh Vã°£ tá»« 2.500 Ä'á°£n 3000 lao Á'á»™ng; KCN Nam Cá°£u Kiã»•n tá»« 500 Ä'á°£n 600 lao Á'á»™ng; KCN Ä'ã« SÆ°¡n tá»« 200 Ä'á°£n 300 lao Á'á»™ng…Vĩ sao có nhu cá°£u dá»±ch chuyã»fn lao Á'á»™ng nghiã»•u nhÆ° vá°-y? Giá»m Ä'á»c Má°¡nh Ä'Æ°a ra hai lý do rá°¥t thã»±c tá°£t. Thã»© nhã°¥t, nghiã»•u DN trong các KCN chã»§ yã°£u sã»- dá»¥ng lao Á'á»™ng mang tính thã»•i vá»¥, nên viã»±c tuyã»fn dá»¥ng rã»i cho nghiã»•u viã»±c khi há°£t viã»±c làm thÆ°á»•ng xuyên xã°£y ra. Thã»© hai, cÆ°¡ chã°£ sã»- dá»¥ng lao Á'á»™ng trong nghiã»•u DN có vá»n Ä'á°£u tÆ° nÆ°á»»c ngoài rá°¥t chá°£t chá°£½, thã°-m chí khá°£t khe quá so vá»i nã°£ng lá»±c, khá°£ nã°£ng cá»£a ngÆ°á»i lao Á'á»™ng trong khi chính sách tiã»•n lã°£Æ°¡ng, Ä'ã°£u kiã»±n lao Á'á»™ng không tÆ°Æ°¡ng xã°£ng, tình trá»±ng ngÆ°á»i lao Á'á»™ng có thã»f tá»± bá»• viã»±c hã»± bá»• buã»™c thôi viã»±c luôn điã»...n ra. Bá»¥ĩ vá°-y, trong má»—i DN há°£u nhÆ° lúc nào cã°£ng thã»«a«a lao Á'á»™ng nhÆ° lá°¡i thiã°£u lao Á'á»™ng thã»±c sã»± làm Ä'Æ°á»£c viã»±c. Lách luã°-t tá°¡o nên thiã°£u “á°£o” Có má»™t thã»±c tá°£t ít DN nÆ°á»»c ngoài nào phá»§ nhã°-n, nguã»n lao Á'á»™ng Viã»±t Nam rá°¥t dá»i dào và giá thuê nhân công rá°£. thành phá»• Há°£i Phòng tính trung bình má»—i quá°-n, huyã»±n có hàng vá°¡n ngÆ°á»i Ä'á»™ tuã»i tá»« 130 thiã°£u viã»±c làm. Trong khi Ä'ó, nã°£u nhu cá°£u cá»£a má»™t KCN lá»•n nhÆ° NOMURA má»—i nã°£m chã»% tuyã»fn thêm 3.000-4.000 lao Á'á»™ng thì không thã»f nói là nguã»n lao Á'á»™ng thiã°£u. có Ä'ã°£u, DN cần tuyã»fn lao Á'á»™ có tay nghiã»• hay lao Á'á»™ng phá»• thông và sã»- dá»¥ng nhÆ° thã°£ nào má»i là vá°¥n Ä'á»• Ä'áng quan tâm. Tìm hiã»±f má»™t sã»' KCN Ä'Æ°á»£c biã°£t, chá°¥t lã°£Æ°ng tuyã»fn lao Á'á»™ng qua các trung tâm giá»i thiã»± viã»±c làm luôn Ä'ã°£ng tá»t nhu cá°£u.Bá»¥ĩ quy trình tuyã»fn chã»•n cá»£a các trung tâm luôn chá°£t chá°£½, Ä'úng ngÆ°á»i Ä'úng viã»±c, khi DN có nhu cá°£u và ký há»£p Ä'ã«ng vá»i các trung tâm, trách nghiã»±m cá»£a cÆ°¡ quan này không chã»% lá»±a chã»•n trên há»• sÆ°¡ mà còn má»¥ Ä'ã°£o tá°¡o theo quy Ä'ã«nh. Khi ngÆ°á»i lao Á'á»™ng Ä'ã Ä'ã§ Ä'ã°£u kiã»±n làm viã»±c, lúc Ä'ó các trung tâm má»i giá»i thiã»± viã»±c Ä'á°£n DN. Thã°£ nhÆ°ng, vài nã°£m trá»¥ lá°¡i Ä'ây, DN Ä'Æ°á»£c quyã» tá»± lo nguã»n lao Á'á»™ng, bên cá°¡nh má°£t tích cá»±c xuấ°¥t hiã»±n cá°£ “cÆ°¡ há»™i” lách luã°-t Ä'ã°£ có lã°£i cho mình. Theo phân tích cá»£a má»™t sã»' chuyên gia vá»• lao Á'á»™ng thì tình trá»±ng không ít DN quanh nã°£m suấ°¥t thã»ng trÆ°ng biã»fn “cã°£n tuyã»fn lao Á'á»™ng” , có lúc tá°¡o nên cÆ°¡n sã»t vá»• lao Á'á»™ng. thã»±c tá°£t sã»' lao Á'á»™ng cá°£n thiã°£t là luôn á»•n Ä'ã«nh. DN cá»© tuyã»fn và sa thã°£i nhân viên nhÆ° chuyã»±n thÆ°á»•ng ngày, má°¥y ai biã°£t há»• Ä'ang làm bài toán giá°£m chi phí Ä'á°£n má»©c thã°¥p nhã°¥t khi sã»- dá»¥ng lao Á'á»™ng. TrÆ°á»»c Ä'ây khi tuyã»fn chã»•n lao Á'á»™ng qua các trung tâm giá»i thiã»± viã»±c làm, DN phá°£i trá°£ 20% tháng lã°£Æ°¡ng Ä'á°£u tiên cá»£a ngÆ°á»i lao Á'á»™ng là phí tuyã»fn lao Á'á»™ng, nay DN tá»±, lo Ä'Æ°Æ°¡ng nhiên phí Ä'ã không má°¥t. Thêm ná»•a, nghiã»•u DN chã»% sã»- dá»¥ng lao Á'á»™ng dá»±ng thã»•i vá»¥, tá»i Ä'ã không quá 3 tháng, cá»t Ä'ã°£f tránh thêmkhã°£n Ä'ó»ng BHXH cho ngÆ°á»i lao Á'á»™ng. Xem ra DN không vá°-n dá»¥ng sai quy Ä'ã«nh. Tuy nhiên, bá°£n chá°¥t cá»£a viã»±c sã»- dá»¥ng lao Á'á»™ng nhÆ° vá°-y luôn gây “sã»t” á°£o lao Á'á»™ng, cã°£ng là Ä'ã°£f làm tá°£ng lã°£i nhuã°-n cho DN. Vĩ nhÆ° , Cty TNHH Yazaki HP- VN là má»™t trong nhã» DN sã»- dá»¥ng nghiã»•u lao Á'á»™ng nhã°¥t trong KCN NOMURA. ThÆ°á»•ng xuyên Cty này có gã°£n 5.500 lao Á'á»™ng. Thã°£ nhÆ°ng sã»' lao Á'á»™ng Ä'Æ°á»£c Ä'ó»ng BHXH chã»% có 4.600 ngÆ°á»i. Chã»% tính riêng nã°£m 2009 thêm 2.650 lao Á'á»™ng và cã°£ng Ä'ã«ng thã»•i cho thôi viã»±c Ä'á°£n 2.981 ngÆ°á»i. Trong khi dá»± kiã°£n hàng nã°£m DN phá°£i tuyã»fn thêm 1.000 lao Á'á»™ng sã»' lao Á'á»™ng Cty không phá°£i Ä'ó»ng bá°£o hiã»±f. Cã°£ng vá°-y, tá°¡i má»™t sã»' DN sã»- dá»¥ng nghiã»•u lao Á'á»™ng nhÆ° Cty Tohoku Pioneer VN thÆ°á»•ng xuyên có hÆ°¡n 1.000 lao Á'á»™ng không Ä'ó»ng BHXH; Cty Toyota Gosei HP có hÆ°¡n 300 lao Á'á»™ng DN không phá°£i Ä'ó»ng BHXH cho há»•… Bá»¥ĩ vá°-y, thã»•

tin hiá»±n nay má»™t sá»‘ DN trong các KCN và DN á»Ỗ các ngành nói chung Ä'ang thiá»¿u lao Ä'á»™ng trá»šm trá»•ng là không Ä'úng thá»±c tá»¿. Sá»± “ thiá»¿u” mà các DN vá»«n treo biá»fn “ cá»šn tuyá»fn lao Ä'á»™ng” chá»‰ là thiá»¿u “á»£o”. Ngay Cty GE cá»ša Má»¹ má»»i vào KCN NOMURA khi Ä'á»t yêu cá»šn cần tuyá»fn chá»•n khoá»£ng 500 lao Ä'á»™ng có Ä'ào tá»¿o, huá»¥n luyá»±n vá»»i Trung tâm Giá»i thiá»±u viá»±c làm, tÆ° vá»¥n Ä'á»šs tÆ° Khu kinh tá»¿ Há»£i Phòng, không lâu sau Ä'ó, Trung tâm Ä'ã chuyá»fn Ä'á»¿n Cty này 600 lao Ä'á»™ng, nhÆ°ng DN Ä'ang còn phá»£i lá»±a chá»•n lá»¿i. NhÆ° vá»-y sao có thá»f nói Há»£i Phòng thiá»¿u lao Ä'á»™ng Ä'Æ°á»£c? Theo Viá»±t Tùng /Báo an ninh Há»£i Phòng